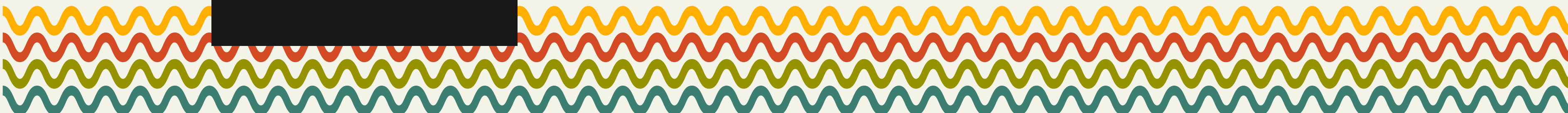

קורס: "ניגון משלנו... ניגון משלה"

התמודדות עם הילד המתגר-

מפגש 2

רכזות מל"א

בבית שאין בו כללים
הגורל משתולל המזל מתעכב
והמקרה מבקר.
אבל בבית שיש בו כללים
הגורל עושה מה שאומרים לו, את המזל
לא צריכים, והמקרה נשאר בחוץ,
דופק וצועק ולא יכול להיכנס.
מתוך: כימים אחדים
מאת : מאיר שליו

מי כמוני?
בתקופה זו... חזרה מחופשת חנוכה

מושגים מרכזיים

ניתוח התנהגותי ישומי

קשר משולש

התנהגות מתרחשת בקשר המשולש שבין, הנסיבות ההתנהגות והתוצאה שמלווה את ההתנהגות, הקשורה לרווח.

ניתוח התנהגותי

התנהגות האדם נלמדת, מתעצמת ולבסוף מושרש על ידי תגובות הסביבה. ישנן תכונות מולדות ונטיות טבעיות להתנהגות, אבל לעולם נתנהג ונפעל עם תמורה

רווח

הגמול שמתקבל בעקבות התנהגות

חיזוק חיובי

התנהגות מסויימת מלווה באופן מיידי בתוצאה, בעקבות כך היא מתרחשת בתדירות רבה יותר בעתיד

התנהגות

הפעולה עצמה. מודדים אותה במשך, עוצמה ותדירות

נסיבות

הזמן, המקום, האירוע שבה מתקיימת ההתנהגות

סוגי מחזקים

מחזקים ראשוניים: צרכים ראשוניים - אוכל, שתיה חום
מחזקים משניים: מוחשיים, חברתיים, מוכללים

חיזוק דיפרנציאלי

התנהגות מסויימת מחוזקת בעוד התנהגות אחרת נמצאת תחת הכחדה

עקרונות לבנית תוכנית

התנהגותית

עיקרון רביעי

התוכנית תיבנה בשילוב של התלמידותכיל מחזקים שמתאימים לו.

עיקרון שלישי

התחלה בתנהגות ברורה ומוגדרת, שניתן לחזק אותה באופן מיידי, בלי לגרום עיסוק גדול בצריכתה.

עיקרון שני

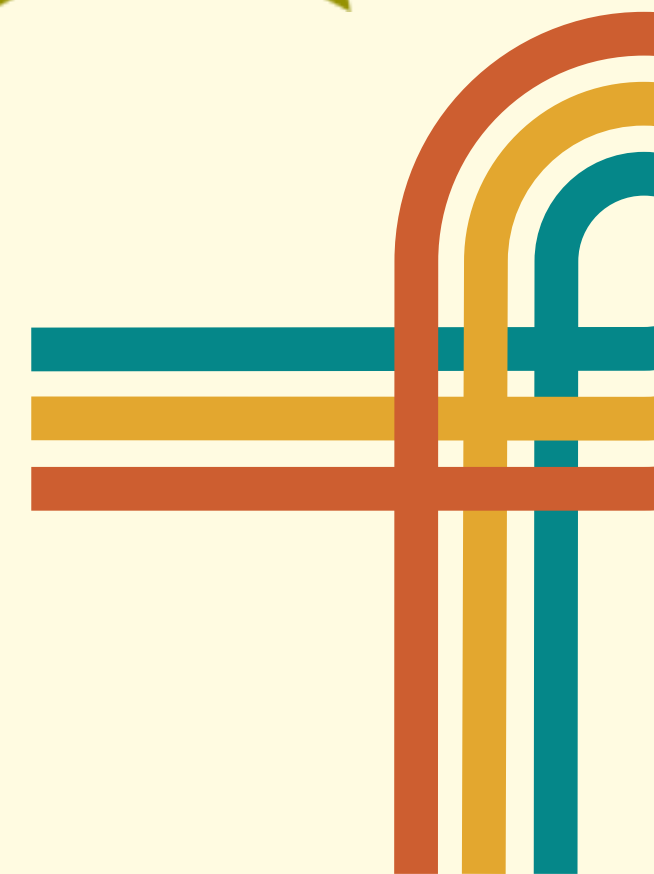
יש לבחור את ההתנהגות שאותה רוצים להגביר, היא תוגדר כיעד!

עיקרון ראשון

הענקת הרווחים בנסיבות אותם גילינו, לפני השימוש בהתנהגות לא נאותה

יעד:

נסיבות	רווחים	התנהגות

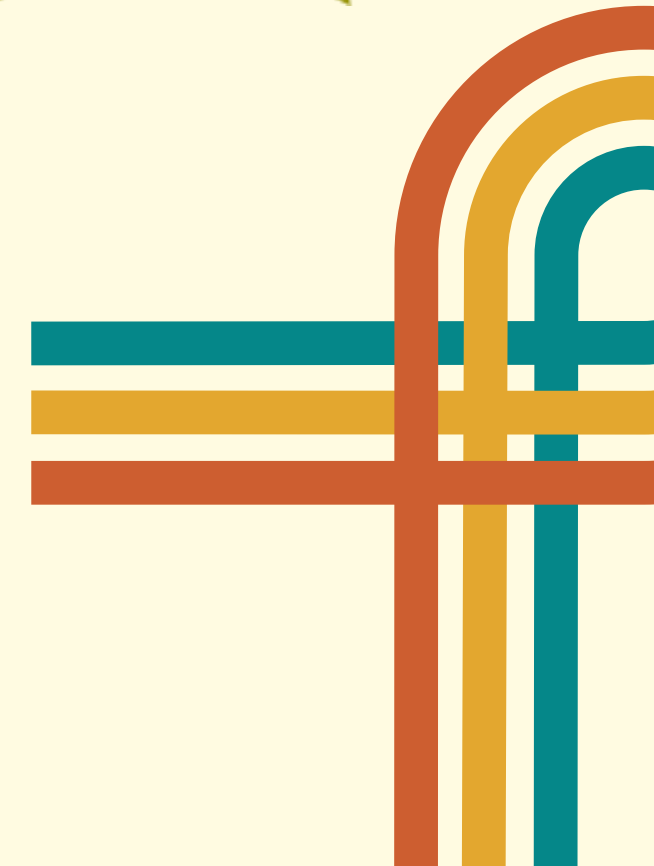
רמזור - בחירת יעדים

בל יעבור

חיזוק להתנהגות נבחרת

איפשר במודע

הכחדת התנהגות (התעלמות)
הליך בו התנהגות אינה מחוזקת יותר
ותדירותה פוחתת

- שלושה תנאים שצריכים להתקיים כדי שההכחדה תהיה בתוקף:
1. התנהגות היעד חוזקה בעבר.
 2. המחזקים שניתנו בעבר, לא יינתנו בעקבות התרחשות ההתנהגות.
 3. תחול ירידה בתדירות ההתנהגות

הכחדת התנהגות (התעלמות)

הליך בו התנהגות אינה מחוזקת יותר
ותדירותה פוחתת

- שלושה תנאים שצריכים להתקיים כדי שההכחדה תהיה בתוקף:
1. התנהגות היעד חוזקה בעבר.
 2. המחזקים שניתנו בעבר, לא יינתנו בעקבות התרחשות ההתנהגות.
 3. תחול ירידה בתדירות ההתנהגות

מאפייני התנהגות תחת הכחדה

בתחילת ההתערבות התלמיד יגביר את תדירות ההתנהגות אותה אנו מנסים להכחיד, ולעיתים אף התנהגויות בלתי נאותות אחרות (התלמיד מחזיר מלחמה). עוצמת ההתנהגות תגבר.

התדירות והעוצמה יחלו לפחות בהדרגה.

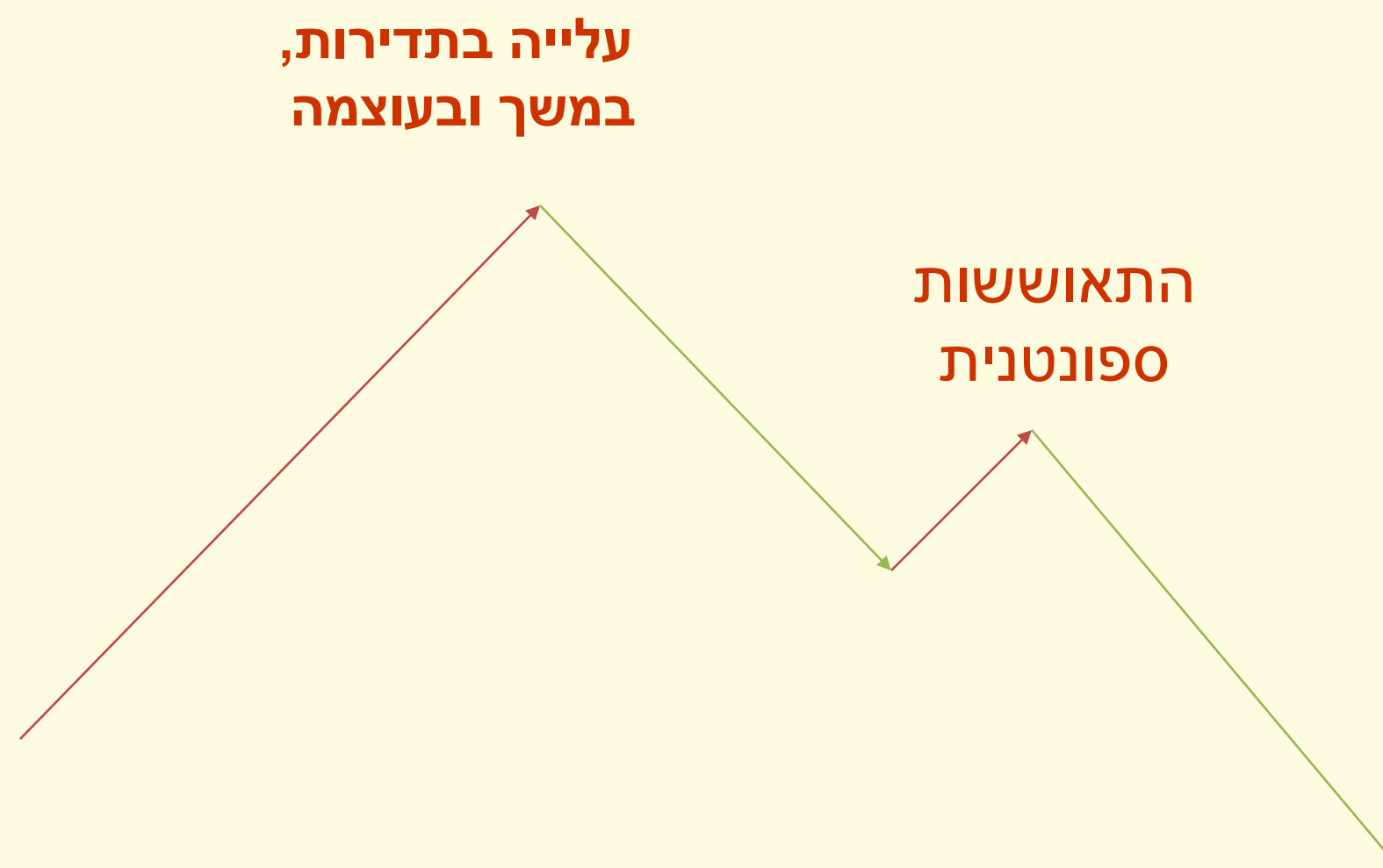
"החלמה ספונטנית" - בשלב מסוים התלמיד יחזור לשלב - base line (לפני תחילת ההתערבות) של ההתנהגות. הכחדה.

נקודה חשובה לציון:

מניעת המחזקים של ההתנהגות הבלתי נאותה, מחויבת גם לאחר הכחדת ההתנהגות, אחרת התלמיד ישוב לסורו!

אופי התנהגות תחת הכחדה

מוטיבציה

מכלול תהליכים אשר
מעוררים, מכוונים
ומשמרים את
ההתנהגות האנושית
לקראת מטרה מסויימת

<https://youtu.be/BsnOZKoxf20?si=MHjNCCaclAyfryeF>

ריצ'ארד לאבוי

"פריצת דרך במוטיבציה", 2008

איש חינוך, מרצה וסופר אמריקאי בתחום החינוך. עוסק בנושא המוטיבציה והתנהגות במסגרות חינוכיות

"לכל ילד יש דפוס ייחודי של כוחות המניעים אותו. בפשטות, טכניקה מוטיבציונית המעוררת בילד אחד השראה עשויה להיות בלתי יעילה לחלוטין לגבי חברו לכיתה. בדיוק כפי שאנחנו מתאימים שיטות הוראה לצרכים האקדמיים של תלמידים, עלינו להשתמש גם בטכניקות מוטיבציוניות על מנת להגיע לילדים השונים בכיתה וללמד אותם." (עמ' 120)

מוטיבציה

מוטיבציה חיצונית - מתייחסת לעשייה של משהו כדי להגיע לתוצאה נפרדת למשל - הצלחה בבחינה, התחמקות מעונש, קבלה חברתית (Vallerand et al 1992) למידה מתוך מוטיבציה חיצונית מכוונת להשיג תוצאות שהן מעבר ללימוד עצמו (קבלת תגמול חומרי או יוקרה חברתית). הלומד מתוך מוטיבציה חיצונית מתייחס ללימוד כאמצעי להשגת תוצאות שהקשר בינן לבין חומר הלימוד אינו ישיר).

מוטיבציה פנימית - מתייחסת לעשייה של משהו שלא לשם השגת תוצאה נפרדת מעבר להנאה שבפעילות (Ryan and Deci 2000) הלומד בעל מוטיבציה פנימית רואה בלימוד תכלית לעצמה. סוג המוטיבציה של התלמיד ישפיע על טיב הלמידה. לימוד מתוך עניין בתוכן או מתוך הרצון לדעת נובע מתוך מוטיבציה פנימית.

שני סוגי המוטיבציה יכולים להביא ללמידה משמעותית אך עם זאת למידה מתוך מוטיבציה פנימית מאופיינת בהשגים גבוהים יותר ובהנאה רבה יותר מהעשייה.

*** על פי תאוריות מוטיבציה יש גם מצבי ביניים, למשל מוטיבציה אינטגרטיביות המשלבות בין הממדים הללו.**

ריצ'ארד לאבוי

"פריצת דרך במוטיבציה", 2008

איש חינוך, מרצה וסופר אמריקאי בתחום החינוך.
עוסק בנושא המוטיבציה והתנהגות במסגרות חינוכיות
בדגש על חינוך מיוחד ולקויות למידה.

"שמונה כוחות מניעים בסיסיים מעוררים השראה בבני אדם לפעול ולהשקיע מאמצים. כל אחד מאיתנו מושפע במידת מה מכל אחד מהכוחות הללו. אבל המידה שבה אנו מונעים על ידי כל אחד מהם יוצר את פרופיל המוטיבציה הייחודי לכל אחד מאיתנו." (עמ' 106)

אוטונומיה - הצורך בעצמאות

האדם האוטונומי מוקיר הזדמנויות לעבוד על פרויקטים באופן עצמאי. בניגוד לאדם החברותי, הוא שונא לקחת חלק בעבודות קבוצתיות, ומה שמערר בו השראה הם פרויקטים יחידניים שבהם התוצאות תלויות אך ורק בתפקוד שלו. אנשים אלו הם מקבלי החלטות מטבעם, ומשקיעים אנרגיה רבה בקבלת החלטות ויישומן. למרות שהם מכירים בכשרונותיהם של אחרים, מעריכים ואף מעריצים אותם, הם במיטבם כאשר הם מתמודדים עם פרויקט בכוחות עצמם ומצליחים כמעט תמיד להביאו לכלל סיום חיובי. (עמ' 107-108)

סטטוס-הצורך להיות חשוב

ילדים ומבוגרים רבים מונעים על ידי סטטוס. בעבור אנשים אלו הדימוי העצמי קשור באופן מורכב לדעותיהם של אחרים. האדם המונע על ידי סטטוס מודאג מדעתם של אנשים אחרים באשר לתפקודו והתקדמותו. האדם המונע על ידי סטטוס להוט להשביע את רצון האחרים ויכול להיות רגיש ביותר לביקורת; הוא חושש מאוד לגרום אכזבה או צער לאנשים אחרים. (עמ' 108)

סקרנות-הצורך לדעת

האדם הסקרן זקוק ללמידה ולידע וצמא למידע חדש. סקרנות זו אינה מוגבלת לתחום המומחיות שלו; הוא נהנה ללמוד על אודות כמעט כל נושא. האדם הסקרן רוצה ומעריך מידע; הוא מרגיש אי נוחות אם הוא מאמין שמסתירים ממנו מידע, והוא מעוניין להשיג מידע חברתי, אישי ומקצועי על אודות אחרים בסביבתו; הוא שואל שאלות ללא הרף ונהנה לחקור באופן לא רשמי נושאים המעניינים אותו. ילדים ומבוגרים שהם סקרנים מטבעם, מסוגלים ולהוטים לצרף חוויות ומידע חדשים לידע שלהם. הם מתעניינים בכיצד ובמדוע, בתהליכים ובלקחים. (עמ' 109)

אסרטיביות- הצורך לתבוע זכויות

הצורך של אדם באגרסיביות אינו בהכרח שלילי או מזיק. ניתן לתעל אגרסיביות לפעילויות חיוביות (מנהיגות, אישיות אסרטיבית) או לפעילויות שליליות (בריונות, איום). אנשים אגרסיביים מוכנים (ואף להוטים) להתעמת עם מה שנתפס בעניהם כחוסר צדק או כחוסר הוגנות. עימותים אלו עשויים להיות הולמים חברתית (ויכוח, עמידה על זכויות, אקטיביזם פוליטי) או בלתי הולמים (הפרעה, התגרות, מריבה). אנשים תוקפנים מעוניינים בהרחבת טווח השפעתם ורוצים שרגשותיהם ודעותיהם יזכו להכרה וייענו. (עמ' 110).

כוח - הצורך בשליטה

האדם שיש לו צורך בכוח, רואה חשיבות רבה בשליטה ובהשפעה. דבר זה אינו צריך להיתפס כתכונה שלילית אלא רק כסוג של השקפת עולם. באופן מפתיע, אנשים השואפים לכוח עשויים להיות בעלי דימוי עצמי חזק מאוד או חלש מאוד. הצורך שלהם בכוח עשוי לנבוע מתחושת ביטחון והתנשאות או מתחושת חוסר אונים ונחיתות. אנשים המונעים על ידי כוח נהנים מאחריות ומסמכות. (עמ' 111)

הכרה - הצורך באישור

למרות שמורים משתדלים לעיתים קרובות לעורר מוטיבציה בתלמידים באמצעות מתן או איום לתת ציון "נכשל", רק אנשים מעטים מונעים או זוכים להשראה על ידי כישלון. רוב האנשים מונעים על ידי הצורך בהכרה ואישור על הישגיהם ומאמציהם.

בכל ערב של טקס חלוקת האוסקר, הזוכים מן העבר נשאלים היכן הם שומרים את הפסלונים היקרים שלהם. לעיתים קרובות השחקנים אומרים שהם בנו אגף מיוחד בביתם שבו הפסלון מוצג בכבוד ויוקרה. ואילו אחרים יאמרו שהם משתמשים בו כמעצור לדלת בחדר הילדים. שחקנים מן הקטגוריה הראשונה מונעים על ידי הכרה. שחקנים מן הקטגוריה השנייה - לא. חשוב להבין שאנשים המונעים על ידי הכרה אינם בהכרח רברבנים הזקוקים לתשומת לב. יש אנשים שיש להם פשוט צורך גדול יותר בהכרה מאחרים. (עמ' 112)

השתייכות- הצורך להיות בקשר ולהשתייך

לאדם המונע על ידי השתייכות יש צורך חזק להיות בקשר עם אחרים ועם ארגונים, תנועות ומוסדות. אנשים אלו צוברים כוח רב מן ההשתייכות ותחושת שייכות וזהות ממערכות יחסים אלה. ילדים המונעים על ידי השתייכות מחפשים תכופות אחר אישורם של מורים ואחר קשר עם.

מוטיבציה

כאשר נבין את המנגנון
שמפעיל את הילד ואותנו, יהיה
קל יותר לשבור את מעגל
הקסם של ההתנהגות השלילית

משפטים מעוררים

חשבי על משפטים שנאמרים לי ומעוררים בי כעס, אכזבה, תסכול, או גורמים לירידה במוטיבציה שלי

המשפט	מחשבה או למשפט? פרשנות	מה קורה לי בגוף בעקבות המשפט?	איזו רגשות מתעוררים בי?	איך אני מגיבה בדרך כלל?

יוצרי המפתחות

**ישנם אנשים הרואים דלת סגורה – ופונים ללכת.
אחרים, רואים דלת סגורה – מנסים את הידית,
במידה והיא לא נפתחת – הם פונים ללכת.**

**מעטי-מעט – מנסים את הידית.
אם הדלת לא נפתחת – הם מחפשים מפתח.
אם המפתח לא מתאים – הם יוצרים מפתח.**

RESOURCE PAGE

Use these design resources in your Canva Presentation. Happy designing!
Don't forget to delete this page before presenting.

